V-dik évfolyam. 1877. 45-ik szám. B.-Gyarmat, Vasárnap november 18.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . 3 frt
Negyedre . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni lehet csupán a kiadóhivatalnál Balassa-Gyarmaton.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Bel- és külföldi hirlapok számára hirdetményeket elfogad Káy Károly hirdetmény-közvetítő irodája Budapesten, a deb-utcza, 14. sz. 2. ajtó.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Hirdetések díja:
Öt hasábos petitsor . . . 5 kr.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora . . 30 kr.

Hirdetéseket felvesz a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan emkösöltetnek.

Előfizetési pénzek, reclamatiók, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhivás

A

„NÓGRÁDI LAPOK“ és „Honti Hiradó“

politikai, társadalmi és közgazdászati hetilapra.

Előfizetési feltételek:

Fél évre . . . . . 3 frt
Negyedre . . . . . 1 „ 50 kr.
Egy hónapra . . . . — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czimezve, — legczélszerűbben postautalványnyal — a nyomatandó példányok a pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

B.-Gyarmat, nov. 15-én.

A legközelebbi közigazgatási ülés egy igen szigorúnak látszó határozattal lepi meg az adófizető közönséget, s ez az, hogy a körjegyzők felelősség mellett utasittattak az adóhátrálékok kérlelhetlen behajtására.

Ami ezen határozat hozatalára alkalmul szolgált, az nem más, mint a 869,899 frt 68 kr. adóhátrálék, mely a havi kimutatások szerint hónapról hónapra emelkedik.

Beniczky Gyula igen tisztelt közigazgatási bizottsági tag ezen roppant adóhátrálékknak indokát a nép fizetési képtelenségéből eredőnek gondolja, s az adófelügyelőség határozatba ment javaslata helyett feliratot vél intézni a n. m. pénzügyminiszterhez, már csak azért is, hogy lássa a miniszter, miszerint az adókat fokozni többé nem lehet, s hogy a maximum, melyet az adózó nép vállai megbirnak, utol van érve. Ezt ha nemis fejezte ki ekképen szóról szóra, de honfibús sorai között ki lehetett olvasni.

— S ki az, ki ily felszólalás jogosultságát tagadni merné; ki az, ki in flagranti — a szónoki előadás után nem gondolt volna arra, hogy ez az ember mond valamit?!

De a következő higgadt tanácskozás az előadottakat csakugyan valami vé lefokozta, úgy annyira, hogy a Scitovszky által megtett s Reményfy által is pártolt közvetitő inditvány is elvettetett, mely ugyanis a mulasztó adószedő közegeket 5—25 frtig leendő pénzbüntetésre véli előbb itélendőknek az 1876. XV. t. cz. 61. §-a alapján, s csak azután gondolja a törvény következő szakaszát, mely a felelősség terhét kimondja, alkalmazhatónak, annyival is inkább, mert az adófelügyelőség nem tüntette fel, hogy az adófizető közegek a szolidabb büntetésben máris részesültek, s ekkép, hogy most a szigorúbb intézkedésnek jogosultsága fennállana. Ezen meditatiók elvetésére s a javaslat elfogadására elég lett volna azon indok, hogy a mult év október havában 11,465 frt 71 krral több volt a befolyt adó, mint ez évben; már pedig ez évet a jobbak közé lehet számitani, legalább a tavalinál jobbnak; midőn azonban a felügyelőség azt jelenti, hogy 46 azon jegyzők illetve körjegyzők száma, kik az államadók behajtásánál rendetlenséget és mulasztást tanusitanak; lehetlen akkor örömünket ki nem fejezni a felett, hogy a roppant adó hátrálék nem a nép fizetés képtelenségében gyökerezik, hanem oly mulasztások következménye, melyet a törvény felelősség nélkül nem hagyott.

Hazánk cultur emelkedését kétségtelenné teszi az adók szaporitása és folytonos emelése, legalább Baudrillart a népszerű franczia nemzetgazdász azt állitja, hogy az adó emelkedése vagy alábbszállása hőmérője az állam emelkedésének vagy bukásának. Arányban áll-e hazánkban az adó emelés a lakosság fizetés képességével, — vagyis észlelhető-e progressiv vagyoni gyarapodás? azt a kérdést, miután czikkünk keretén kivül esik, felelet nélkül hagyjuk, de annyit állithatunk, hogy a felszaporodott adóhátrálék nem az adóemelésnek, hanem tisztán az adószedő közegek mulasztásának lehet felróvni.

A meghozott határozat tehát nem oly szigorú, mint amilyennek első tekintetre feltünik, mert csak azon adóbehajtó közegeket fogja sujtani, kik kötelességeiket nem teljesitték és az adózó népre is káros mulasztást követnek el.

Ezen — a jegyzőkre, illetve adóbehajtó közegre nézve — szigorú rendszabályhoz okvetlenül hozzá kellett nyúlni, addig, mig nem késő, addig mig az adózó népet a felszaporodott adó hátrálékok behajtása esetére komolyabb vagyoni ráskódtatás nem éri.

B.-Gyarmat, nov. 16.

A hosszú téli estek lassan beköszöntenek, a rövid nap s a hosszú éj itt van s ezekkel itt van nemcsak az unalom, hanem nálunk rendszerint a munkahiány és a tétlenség is. — Ez azon időpont kezdete, midőn a föld népe, a napszámos-sereg neki ül elfogyasztani azt, mit a többi kedvezőbb évszakokban arcza veritékével keresett, mert bizony télen át munkájával a fűteni valóra szükségeset is alig képes megkeresni; — munkájának értéke nincs s az igen kevéssé, vagy épen nem vétetik igénybe.

Ez állapot nálunk — földmivelő országban — hol az ipar még gyermekkorát éli s a háziipar teljesen ismeretlen valami, nem csoda. — A gazdaember kénytelen még jó idővel bevégezni munkáját s ha el nem végezte, abban később az elemek által is gátoltatik; — visszavonni lakába s a drága időt tétlenül tölti el s vele együtt majdnem egész munkásnépünk ereje tétlenül veszteget egész télen át, mi által nemcsak egyeseket, hanem az egész közösséget — az államot — óriási kár éri.

Epen olyan ezen állapot, mintha tőkénk kamatának minden évben csak 9 hónapra való részét kapnánk meg s a többiért azzal vigasztaltatnánk, hogy arra nem jár semmi; — s a mint világos, hogy itt tőkénk hasznának egynegyedét elveszettük, úgy világos az is, hogy a téli munkátlanság munkánk gyümölcsének egy negyedrészébe kerül.

Nem kis fontosságú tehát azon eszmével foglalkozni, vajjon miként volna e holt tőke, e fel nem használt óriási munkaerő legczélirányosabban s leghelyesebben felhasználható, hogyan lehetne ezt legjobban értékesiteni, hogyan válhatnék hasznára az egyeseknek s nevelné ez által a közjólétet s az állam, a haza crejét?

A házi ipar egyik hasznos ágát a kosárfonás képezi!

A kosárfonásnak népünk minden munkabiró rétegében kellene elterjedni, ez által az eddig tétlenül eltöltött téli időre oly munkát és elfoglaltatást szerezne, mely által idejüket hasznosithatván, saját és családjuk anyagi állapotát tetemesen megjavithatják.

Nem létezik iparág, mely nálunk oly népszerű, oly könnyen és olcsón gyakorolható lenne, mint épen a kosárkötés. — A legegyszerűbb észjárású ember is könnyen belátja, hogy oly országban, mint a miénk, hol a gyümölcskivitel oly óriási arányokat öltött s hol az még évről évre gyarapodik s újabb és újabb piczokra talál, a gyümölcsöt befogadó kosárra nélkülözhetlen szükség van, s bár adatok hiányában azt, hogy mennyit adnak ki külföldre kosarakért, biztosan megmondani nem lehet, az kétségtelen, hogy ezen összeg százezerekre rúg, mi ismét a kosárfonás mellett szól. — Anyagot erre füzeseink eleget nyujtanak, ahhoz a munkás majdnem ingyen juthat s a kosárkötést olcsón megtanulhatja s igy — a dolog eddig használhatlan idejét vevén igénybe — lehetetlen, hogy a külföld versenyét meg ne birja.

A kosárfonás azonban önmagában még nem elég s azon kell lennünk, hogy amennyire létező viszonyaink engedik, azt minél több tárgyra kiterjeszthessék. — Való, miképen ez gyorsan mehet, a népet erre lassanként szoktatni kell, de ez még nem érv az ellen, hogy a mi előttünk a porban hever, azért lehajoljunk s azt felvegyük.

Ott van a szalmafonás; — szalmánk, szakértők nyilatkozata szerint, a feldolgozásra kitűnően alkalmas s télen át bizonyára igen sok családnak nyujtana alkalmat a nyugodt és megelégedett életre. — Itt is van anyag nagy mennyiségben s csak hozzá kell nyúlni s egy újabb téli iparczikkel több van.

S a kivitel nem volna túlságosan nehéz; a jövő aratásra kutatnának maguknak egy szakértőt, kinek felügyelete alatt a szükséges szalma a feldolgozásra előkészittetnék s a jövő télen ennek felügyelete alatt tanulnák meg a szalmafonást az önkényt vállalkozók.

Kezdeményezni kell tehát! Sok inség és nyomor lehető megelőzése van a házi ipar terjesztésében.

Tanügy.

Legközelebb egy könyv, jelent meg, melynek teljes czime „A babonák könyve. A magyar orvosok és természet vizsgálók által 300 frt dijjal jutalmazott pályamű. Irta Varga János aradi ügyvéd. Arad 1877. szerző tulajdona. Ara 1 frt. 20 kr.“

E könyv a nagyméltóságu vallás és közoktatásügyi magy. kir. ministeriumnak bemutattatván, ügyanott szakférfiak által érdemlegesen megbirláltatott és ugy tartalmilag, miként alakilag jeles műnek találtatott, mely a veszélyes babonák kiirtására s józanabb felfogás terjesztésére feletto alkalmas.

Minélfogva a fentiszteit ministérium e könyvet nemcsak valamennyi állami elemi és felső nép, valamint polgári oskolák, hanem az állami tanitó és tanitónő képezdék számára is többszörös példányokban megszereztetni, sőt a községi, felekezeti és magán efféle intézeteknek is ajánlatni rendelte.

Midőn tehát e valóban jeles népszerű irodalmi terméket tankerületem összes néptanintézeteinek melegen ajánlanám, azon reménynek adok kifejezést, mikéat a felügyeletem alatt álló összes néptanintézetek örömmel fogják megragadni az alkalmat, hogy könyvtárukat e hasznos művel szaporitsák s minnél több növendéknek nyujtsanak alkalmat annak olvasása által szellemileg épülni és gyarapodni.

Kelt B.-Gyarmaton 1877 évi okt. 31-én.

Eberzky Emil,
tanfelügyelő.

Pályázat.

Deák Ferencz emlékszobrára.

1. §. Alulirt bizottság pályázatot nyit Deák Ferencz bronz emlékszobra mintájának elkészitésére. Pályázhat akár hazai, akár külföldi művész. A bizottság fentartja magának, hogy néhány hirneves művészt megfelelő tiszteletdij biztositása mellett egyenesen hivjon fel a pályázatban való részvételre.

2. §. A szobor a Ferencz-József-tér egyik végén a kereskedelmi társulat épülete előtt fog állani; a tér átellenes végén a Magyar-Tudományos-Akadémia palotája előtt gróf Széchényi István emlékszobra állittatik fel. — Ennél az álló alak tizenöt bécsi láb (4, 74. méter) magas, a négy ülő szoborral diszitett granit-talapzat hasonlat bécsi lábra (6. 22. méter) emelkedik; az emlék összes magassága negyvenegy bécsi láb (12. 96. méter) A pályázóknak figyelemmel kell lenni e körülményre, hogy a két átellenes szoborral diszitendő tér összhangzatosan tünjön fel. — A helyiség térrajza a körül fekvő házak magasságának feltüntetése mellett a pályázók használatára a Magyar Nemzeti-Museum irodájában több példányban le van téve, hol minden egyéb felvilágositások kéretőleg fognak adatni.

3. §. A feladat az: hogy Deák Ferencz alakja az élethez és jellemhez hiven legyen ábrázolva, a milyen az 1860—1869 közt volt, mielőtt a kor s betegség sulyos nyomai rajta észrevehetők lettek.

4. §. Az emlék összes költségei a talapzattal és felállitással együtt négyötvenezer forintot meg nem haladhatnak; a bizottság ugyanezért kivánja, hogy a pályázók költségvetést csatoljanak mintáikhoz.

5. §. A Pályázó művészek ugy az alakra, mint a talapzatra kiterjeszkedő mintavázlataikat, melyek az emlék nagyságának

egy tizedrészében kiszedendők, a nevöket tartalmazó pecsételt jeligés levél kiséretében, az 1878-ik évi októberhó 30-ig a „Deák-szobor-bizottság elnökéhez Budapesten a Magyar-Tudományos Akadémia palotájában" czimezve küldjék be.

6. §. A beérkezett minták alkalmas helyiségben egy hónapig közszemlére ki lesznek téve.

7. §. A kiállitott pályázó művek 1878. évi deczemberhó kezdetén egy jury által meg fognak biráltatni, mely a feltétlenül kiadandó pályadijakat döntőleg odaitéli.

8. §. Ezen jury tizenegy tagból fog állani, melyek közül egyet-egyet választ: A képzőművészeti tanács, a fővárosi közmunka tanács, Budapest fővárosának épitészeti bizottsága, a képzőművészeti társulat, a mérnök- és épitész-egylet. A bizottság ezenfelül három külföldi művészt fel fog hivni a birálatban való részvétre, s három tagot választ a maga köréből.

9. §. A pályadij 6000, 4000 és 3000 frank aranyban.

Budapest, októberhó 31-én.

A Deák Ferencz-emlékszobor bizottsága.

Hirek.

Azon t. előfizetőket, kik hátralékaikat eddig be nem küldötték, tisztelettel felkérjük azok rövid idő alatti beküldésére, nehogy a kiadóhivatalnál fennakadás történjék.

B.-Gyarmaton f. hó 14-én D. Felsenburg Ferencz 89, Baintner Ferencz 87 és Simko Frigyes 85 szavazattal választattak megye bizottsági tagokká.

Halálozás — Fáy Árpádné sz. Csokaji Fényes Helén élete 28-ik évében Szügyben f. hó 16-án jobblétre szenderült, f. hó 19-én fog eltemettetni. Áldás poraira!

A törökseb esültek javára 50 frt jutott ki az augusztus havában több műkedvelő által adott „Fertálymágnások" czimű vigjáték előadásából. Ezen összeg Buriusz Mihály gyüjtő ivébe iratott. Ez iv adakozóinak névlajstromát lapunk 42-ik számában tettük közzé, s ez alkalommal helyreigazitjuk azon sajtóhibát, melyszerint egy öt frtos adományra nézve Felsenburg Henrik helyett Felsenburg Tivadar van adakozónul emlitve. A városi rendezőség többi tagjai, ugy látszik, még nem vettek magoknak annyi fáradságot, hogy az ezen szép megbizásnak megis akarnának felelni, pedig jól tudjuk, hogy izraelita polgártársaink részéről is sokan várják a gyüjtő iveket, hogy segély adományaikkal ők is járuljanak a testvér nemzet sebeinek bekötözéséhez. Felkérjük a t. elnökséget, hogy azon ivtartóktól, kik inkább szájjal, mint tettel mutatják a török rokonszenvet, — a gyüjtő iveket vegye el, — s bizzon meg oly tisztelt polgárokat, kik Buriusz Mihály derék városi biránkhoz hasonló eredménnyel — fognak eljárni a b.-gyarmati polgárságnak méltán diszére való adakozási-ügyben. Neveket nem emlitünk, de tudjuk, hogy a gyüjtő ivek kezeltetésével oly egyének meltőztettek, kik ismert fáradhatlanságokuál fogva, sokat gyüjtöttek volna a jogtalanul üldözött testvér-nemzet javára.

Zelenka János a b.-gyarmati állami elemi iskola h. tanitója, kit a legutóbbi kinevezésnél — mellőzött a közokt. miniszter, — kinek kineveztése érdekében az iskolai gondnokság felirt a minisztériumhoz, zene-tanórákat szándékozik adni decz. 1 től. E szép tehetségü zenészt, ki a zenét elméleti és gyakorlati szempontból alaposan érti, nem ajánlhatjuk eléggé a t. közönségnek, tudván azt, hogy B. Gyarmaton alig van jelenleg zenész, kire a zenetanitást lehetne bizni. Zelenka János úr — mint iró is szép nevet vivott ki magának a zeneirodalomban. Ajánljuk őt a b.-gyarmati közönség méltó figyelmébe.

A **„Viktória"** biztositó társulat csődbe esvén, az Omasta czég B.-Gyarmaton az „Assicurazioni generali" triesti biztositó társaság ügynökségét vállalta el.

Az idei bor áldozatai. F. hó 15 kén megjelent a b. gyarmati ev. egyházban egy esperességileg kiküldött bizottság, hogy a nem rég megválasztott lelkész hiványát a zaborai főkegyházzal rendbe hozza. Ez alkalomból B. Gyarmaton járt zaborai küldöttek vissza menőben betértek egy pinczébe, honnan virágos jó kedvükben kocsira ülvén, a biró rákiáltott a kocsisra, vesse a lovak közé a gyeplőt és ostorozza meg a lovakat; erre a lovak elragadván a kocsit csakhamar egy sziklás dombon felforditák. Minek azon szomorú következménye lett, hogy a biró legott eszméletlenül fekve maradt s reggelig megis halt; ketten oldalbordáikat, egyik a mellét törte be s reménytelen állapotban fekszenek; egy hetven éves ember pedig a kezét kificzamitotta. Csakis egy fiatal társuk, ki a kocsiból éppen a veszély pillanatában kiugrott, meg menekült a nagyobb bajtól. Ime példa, hogy az idei borral sem kell tréfálni.

Sikárfü keresteti k. A magy. kir. földmivelési ministérium fölhivja úgy a helybeli mint a vidéki azon földbirtokosokat, kiknek birtokán, a közönségesen ismert sikárfü, kisebb vagy nagyobb mennyiségben terem, hogy ha ez által ellepett területeiket netalán haszonbérbe adni hajlandók lennének, ez esetben, onnan felásatandó egy maroknyi mutatvány-füvel s az ellepett területből létezése s nagyságának leirásával, az alispán úrnál, szóval vagy levél útján jelentkezni sziveskedjenek — Bérbeadó kivánatához képest, bérlők kötelezhetők arra, hogy a kiásott területet ily fümaggal azonnal bevessék. Dr. Plichta jelentése szerint ily fü Nógrádban, kivéve Szügy község egyik hegyét, nem találtatik.

Táborszky és Parschnál ifju Fahrbach Fülöp „hazai emléke" megjelent. Ára 60 krajczár.

Rendőri hirek. F. hó 4 én Lőrinczi községében ottani lakosok Bognár István és Ladányi Pál az utczán tolakodás közben összekoczczantak és az utóbbirt által Bognár István egy bicskával lágyékba szuratott, ki is rögtön meghalt, a tettes pedig szirákra kisértetett.

F. hó 11-én Bujákon Cseri Jánost Pásztor János szerelem féltésből (mindketten egy özvegy asszonyt kivánván nőül venni) bosszúból az utczá közepén agyon szúrta, ezen tett után a tettes pedig saját lakásán felakasztotta magát, mindkettő bujáki 23-26 éves nőtelen csinos fiatalok voltak.

F. hó 11-én szinte vendégség napján a f.-toldi derék községi birót pedig a.-toldon a községi birónak házánál, — ki ott egyszersmind korcsmáros — eddig ismeretlen tettesek 3 életveszélyes késszurással illették.

F. hó 13 án ecsegi lakos Gergely György ecsegi saját szőllejében, előbb gunyhóját meggyujtva, önmagát agasztotta fel, egy lába és keze porrá leégve találtatott meg Krizsán József csendlegény által.

F. hó 5-én Zahoráról 61 darab juh elhajtatott, a főcsendbiztos által foganatba vett erélyes nyomozás után, harmadnapra kikerittetvén, tulajdonosának visszaadatott.

Folyó hó 16 án este Kovácsik Lajos b.-gyarmati mézeskalácsosnál nagyobb lopás történt, Szilassy Miklós főcsendbiztos erélyes eljárása folytán azonban sikerült a gyönyörü mákvirágokat elfogni. Ily esetek gyakori előfordulása kivánatossá teszi, hogy a város hatósága nagyobb gondot forditson a csavargók kitoloncztozására.

Különfélék.

Ábrahám a Sancta Clara mondá: „A pénz oly malom, melyben mindenki őrölni akar; oly czél, mely után mindenki futni; oly folyó, melyben mindenki fürdeni; oly dió, melyet mindenki feltörni; oly rét, melyet mindenki kaszálni; oly ruha, melyet mindenki viselni; oly falat, mely után mindenki kapkodni; oly tál, melyből mindenki enni; oly növény, melyet mindenki birni; oly menyasszony, melyet mindenki elvenni; oly lakoma, melyen mindenki résztvenni; oly ház, melyben mindenki lakni; oly virág melyet mindenki megszagolni; oly gyümölcsfa, melyet mindenki megrázni akar."

Egy furcsa házasságról beszélnek a varsói orosz lapok. Egy fiatal szegény leány váratlanul nagy örökséghez jutott, de azon kikötéssel, hogy az örökösnő előbb menjen férjhez. A leány sokáig vonakodott egy a rokonok által ajánlott fiatal emberhez nőül menni, végre azonban elhatározta, hogy az örökösödési feltételnek eleget teend. Odalépett az első koldushoz kit egy templom ajtaja előtt ácsorogva talált s fölszólitotta, hogy 300 rubelért s egy szükséges öltözetért egyházilag keljen össze vele, esküvő után pedig hagyja el örökre. A szegény öreg ember — a kisasszony épen egy 80 éves koldushoz, fordult — beleegyezett s igy néhány nap előtt este véghez ment a furcsa esküvő, melynek közönségét, nagyobbára a vőlegény pályatársai, azaz koldusok képviselték. A szertartás után, mely a vőlegényre nézve igen kinosnak látszott, mivel folytonosan ide oda tekingetett, a fiatal asszony a tanukkal az egyik kocsiba szállt mig a férj nyomott hangulatban szerény lakát kereste föl. A gazdag örökösnő már elhagyta Varsót s hir szerint külföldre utazott, de férjét sem látta azóta senki se a templom ajtók előtt ácsorogni.

A bolgár kivégzéseknél már több izben tapasztalták, hogy elitélt bolgárok, kiket többnyire kémkedés miatt akasztanak föl a törökök, midőn látják, hogy már nincs számukra menekülés, kisebb-nagyobb összegeket ajándékoznak a zaptieknek. A pénzt, melyet elrejtve tartanak, rendesen annak adják, ki jobban bánt velük. A multkor Mustafa pasa öt bolgárt, köztük egy papot akasztatott föl. Midőn a papra került a sor ez kérte a vezénylő csauszt, hogy várna még egy pillanatig. Erre azután előkereste s egy marék aranylirát ajándékozott az altisztnek. Ez elvette a pénzt, megveregette az elitélt vállát s elérzékenyedve mondá: „Mivel oly derék ember vagy, hát az árnyékban foglak felakasztani." S úgy is történt, kikerestek számára egy árnyékos helyet s ott akasztották föl a szegény ördögöt.

Nem kell csókolni és csókoltatni a gyermeket — irja a „Székesfehérvár és Vidéke." — A roncsoló toroklob kezd az országban általános járványnyá fajulni, már több helyen veszélyesen dühöng. Nem érdektelen tehát felhivni közönségünk figyel-

---

TÁRCZA.

Ha Petőfi feltámadna . . .*)

Ha Petőfi feltámadna
Mostanság:
Gondolkodnék, töprenkednék —
Mivé lett Magyarország!

Hallaná a muszka ágyuk
Morgását,
S nem értené a magyarnak
Szivben ülő nyugvását . . .

És riadna, míg a nemzet
Szendereg:
„Most ak egész Magyarország
Legyen egy nagy hadsereg!"

Mert im eljött „az utolsó
Nagy próba,
Jön az orosz, jön az orosz, —
Itt is van már valóba!"

— Szomszédunkban ég a ház, vér
Párolog,
Öldösik testvéreinket
Asszony-, gyermekgyilkosok.

Hat nem oly rég legjobbjaink
Pihentek:
Muszka hadak — barbár vadak
Ölve, dúlva dühöngnek.

S követ kövön hagyni ott nem
Akarnak:
A hol egykor menhelyt adtak
Az üldözött magyarnak.

Ott tombolnak az orosz czár
Bandái:
Hol lehajtá fáradt fejét
Kossuth, Bem is — Andrássy! . .

Termő földit kozák-lovak
Taposták,
Égnek egész tartományok,
Kiirtva a lakosság.

Vérbe van az aggok feje
Keverve,
Az asszonyok meggyalázva,
A gyermekek leverve.

Fölhangzik az áldozatok
Sikolya . . .
Hajh! ezeket a magyar füle —
Nem hat már az el oda!

Kárpátokról tétlen kézzel
Csak nézik,
Hogy a szegény Törökország
Az egy-testvér mint vérzik.

Mint pusztul el a hős nemzet
Hazája,
Mint ég, hamvad Rákóczy és
Kossuth Lajos tanyája!

— Ha Petőfi feltámadna
Hirtelen:
Hejh, mit szólna mindezekhez?
Hejh, mit szólna istenem!

Újra zengné: „az utolsó
Nagy próba:
Jön az orosz, jön az orosz —
Itt is van már valóba!"

S te, magyarom, mért nem támadsz
Ellenük?
— Kötve tart a kamarilla,
Kamarilla — bécsi nyűg! . . .

Igy felelnél szemlesütve
Magyarom;
Mily érzettel, indulattal? —
Mondani sem akarom!

Hejh, Petőfi hogyha ilyet
Hallana, —
Hogy gerjedne szilaj lelke
Világrázó haragra!

S hogy dalolná, a mint egykor
Dalolta:
„Talpra magyar! . . ." Talpra magyar? . . .
— Elfeledték azóta!

Thaly Kálmán.

*) Közöljük a „Pesti Napló" után e gyönyörü költeményt, olvastassék minden családban, palotában, kunyhóban. Szerk.

A boszu.

— Beszély a franczia rémuralom korszakából. —

Irta V. Sárffy Ignácz.

(Folytatás.)

II.

A börtön borzalmai.

Három évvel hátra s egy eseménynyel előbbre megyünk.

A rémuralom idejében élünk!

Azon korban, midőn a vérpadok kettesével, hármasával voltak felállitva Páris több részein; azon korban, midőn nem volt bizonyos a szegény polgár, valjon ha este lefekszik, reggelre nem e a más világon ébred fel.

A fogházak telvék s a vérpadok látogatottak voltak.

. . . . . Az állambörtön egyik legrejtettebb zugában, egy földalatti észvesztő, bűzhödt lyukban, egy magányos rab üldögél.

Rettenetes bünös lehet, mert e hely csak a legelvetemedettebb gonoszok számára épült.

Igazunk van, ő nagy bünös! gyilkosságról vádoltatott.

Az ősz fogoly keservesen buslakodva üldögél rodhadt szalmáján, epedő pillantással tekint a kis rostélyzatos ablakra, melyen keresztül egy kis világot nyer nyirkos lakása. — Haja egészen fehér és ritka, arcza sápadt és nem ritkán forró könyek gördülnek le ősz szakállára; sir, zokog keservesen. Tehát még a bünösnek is vannak könyei? Nem, ő nem bünös, ártatlanul szenved.

Nem rég még csillogó fényben, legnagyobb pompában élt Párisban, és most — — — nyomorult. Neki egyetlen leánya van, kit leszakitottak szivéről, kitől el kell válnia örökre; nyomorban kell hagyni egyetlen gyermekét, mert birtokait lefoglalták, az fáj neki borzasztóan, de nem magáért, leányaért bánkódik. Majd imádkozik Istenéhez, hogy bocsásson meg neki ha vétkezett, s adjon helyet neki országában, majd ismét zúgolódik végzete ellen, de segitséget nem talál. Arcza sápadt, szemei üvegesek, pedig még csak két napja van itt.

Nem sokára a roppant vasajtó nyikorogni kezdett, de a rab rá sem figyelt.

Egy ifjú szép nő jött be.

— Atyám! — susogta.

A rab megrezzent e hangra, de meg sem mozdult.

— Atyám! hangzott másodszor is, mire a rab elsikoltá magát.

— Leányom! kedves gyermekem! kiáltá s zokogva borultak a szerencsétlenek egymás karjaiba.

— Oh atyám — zokogott a szép nő — itt kell hát újra látnom téged. Itt a gonoszok és gyilkosok börtönében. A nyomorultak mivé tettek! és nincs számodra többé irgalom! Oh atyám, atyám!

— Ne sirj kedves gyermekem. Boldog vagyok, hogy még egyszer láthatlak, még egyszer keblemre szorithatlak, most már örömmel meghalok.

— Meghalsz! rebegte a leány iszonynyal, — ez őrültté tesz engem.

mét az ahoz értők azon véleményére, hogy a járványos betegségnek s igy a roncsoló toroklobnak is, legveszedelmesebb terjesztője a csókolódzás. Óvni kell tehát a gyermekeket a csókoltatástól, habár az a legnagyobb szeretetből történik is. Nem kell tehát a sétálni küldött gyermekeket végig csókoltatni az utczán talált hasonló gyermekekkel. Hiszen ezek ugy sem tudják még, hogy mi értéke van a parancsolt szeretetnek, az ovatosság által pedig gyakran a legkomolyabb veszedelmet lehet elkerülni.

Egy elmés egyiptomi legenda a szép Józsefről. A Nil pantján még ma is élő hagyomány szerint Putifárné egy vizsgáló enquete elé állittatván, „engedékenysége" miatt védelmül egyszerüen ezeket mondá: „A fiu oly szép, hogy minden más asszony az én helyemben ugy tett volna, mint én. Kész vagyok ezt be is bizonyitani." — Másnap száz előkelő hölgyet hivott meg reggelire. Mindegyiknek egyik kezébe egy narancsot, a másikba egy kést adott és arra kérte barátnőit, hogy a narancsot mindnyájan egyszerre és csak akkor vágják meg, mikor ő azt mondja, hogy „Tessék!" — „Tessék!" hangzék a vezényszó, melyre a nyilt ajtón a szép József lépett a terembe és a hölgyek meglepetve József szépsége által, — mindnyájan megvágták ujjokat. — Másnap a hölgyek megjelentek a biró előtt, hol mind egyikök balkezét ruhája ránczába rejtve tartotta. Egyet kivéve, kinek mindkét keze ép volt. — Ah terád nemhatott a varázs? kérdé a biró. — Uram! hogy kezemen nincs seb, annak az az oka, hogy eldobtam a kést, midőn a zsidót megpillantám. — Miért? — Mert éreztem, hogy szivembe szurnám, ha — ő nem lehetne az enyém!

Apróságok.

„Hol találnék egy jóravaló vendéglőt, hol meghálhassak?" Kérdé egy utas egy urlembertől.

„Menjen kérem ebben az utczában végig, — balkézfelé tér be egy másik utcza, ott van a „Vörös ökör", evvel tudom meg lesz elégedve, az az én fiam!"

* * *

Az idők változnak. Hajdan Saul szamarakat keresett a pusztában és prófétákat talált; most prófétákat keresünk és szamarakat találunk. (Egy toasztból.)

* * *

Skott Waltert egy izben megszólitá egy irhoni koldus, élénk szinekkel ecsetelve nyomoruságát, hogy segitené meg egy fél sillinggel. A költő zsebébe nyult és mert nem volt fél, — egész sillinget adott a koldusnak, mondván: „de ne feledd, hogy most egy fél sillingemmel adósom vagy!" a koldus igy felelt: „Nem feledem! És kivánom, hogy addig éltesse önt a mindenható, mig vissza nem fizetem!"

* * *

Heine tanuló korában egyik tanulótársához következő levelet intézett: Küldj nekem 20 tallért kölcsön, különben éhen halok a te költségeden!"

* * *

Egy szagoritól kérdezték, mért vette el szakácsnéját? „Két okból," felele ez — „Először nem kell szakácsnőt tartanom, másodszor nem kell családadót fizetnem.

* * *

X. ur élelmes ember. Nem volt pénze, elment az ékszerészhez s vett hitelbe 4 jegygyürüt, másnap pedig a takarékpénztárba sietett velök. Mielőtt azonban a takarékpénztárban elfogadták volna a zálogtárgyakat, becslés végett elküldték az ékszerészhez, véletlenül ugyan ahoz, akitől X. ur a jegygyürüket hitelbe vette meg. Persze az ékszerész ráfogta, hogy egy sem arany s a maga felelősségére elvitte a gyürüket. Mikor aztán az ékszerész sürgette a gyürük kiváltását, X ur azt válaszolta, hogy azokat azért nem váltja ki, mert nem aranyak.

* * *

— Hogyan szabaduljak meg attól az X.-tól — panaszkodik K. F.-nek — mindennap itt van.

— Adj neki néhány forintot kölcsön — felel T.

Irodalom.

Az „APOLLÓ" zeneműfolyóirat legujabb (21-ik) száma következő tartalommal jelent meg: 1) Rondino, Kapi Gyulától. 2) Borura derü, csárdás (I. Vörös bort ittam az este . . . II. Hármat rikkantott már és III. Kerek az én kalapom . . . kedvelt népdalokból) szerkeszté Wachtel Aurel. 3) Este lesz nem sokára, dal Allaga Gézától. A zongorázók és énekesek számára igen ajánlható folyóirat előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt. a jelen szám ára 50 kr., mely a kiadó hivatalhoz (Budapest, vár országházutcza 26 sz. a.) legcélszerübben postautalványnyal küldendő be. Még folyton előfizethetni az egész évfolyamra. Kivánatra a lap utánvétellel is küldethetik.

Vajda János előfizetést hirdet „Találkozások" czimü munkára, mely budapesti „élet-kép lesz versekben, a nagy város frivol légköréből. Ára 1 frt 20 kr.

A „falusi könyvtár" mint a hazában ez idő szerint egyetlen, legolcsóbb, hazafias, népirodalmi vállalat A ponyvairodalom ellenszere minden magyar ember legigazabb kebelbarátja. Mulattató, tanulságos és ismeretterjesztő, hasznos tartalmu olvasmányainál fogva, minden valódi hazafi pártfogására érdemes. De sőt nem volna ennek szabad hiányoznia egyetlen tős-gyökeres magyar ház mestergerendájáról sem, mert szivet, lelket éltető, erkölcsöt nemesitő voltánál fogva, kivált a hosszu téli estéken, vasár- és ünnep napokon a legártatlanabb szórakozást, vidám időtöltést nyujtani képes: ennélfogva pótolhatlan szükséget tölt be. Falusi olvasó körök-iskolai-könyvtárak számára pedig már csak rendkivüli olcsóságánál fogva is megbecsülhetetlen. Előfizetés utján 12 füzet csak 1 frt 20 kr. miért is terjesztése a romlatlan magyar nép minden igaz barátjának hazafiui kötelessége. Ezen tisztán magánáldozat árán, önzetlen hazafiságból fentartott, nemes czélu vállalatot, megindultától nemcsak az összes hazai sajó kivétel nélkül, hanem kiváló tanügyi tekintélyek is osztatlan elismerésben részesiték, azért az különösen a lelkész, jegyző és néptanitó uraknak — kik legközelebb vannak hivatva a néppel érintkezni — figyelmébe a legjobb lélekkel ajánlható. Kapható egyes könyvenként, vagy szorgalmi ajándékul 2—3 könyvenként összekötve — kivált iskolai vizsga alkalmakra. — Mely szerint a megrendeléshez képest bárhova bérmentve a legpontosabban megküldetik. Egyes könyv ára 12 kr. 2—3 könyv összekötve 25—40 kr. Tetemes megrendelésnél illő árleengedés. Azon t. hazafiak pedig, kik e vállalat terjesztését, mint ügynökök volnának hajlandók elvállalni, felkéretnek, hogy szives ajánlataikat mielőbb egyenesen alulirt kiadó hivatalhoz intézni ne terheltessenek, melynek folytán oly magas eladási százalékban részesittetnek, mely részükre tisztességes mellékkeresetet is biztositand.

A „Falusi könyvtár" szerkesztő- és kiadóhivatala Berettyó Ujfalu, Biharmegyében.

Versek a magányból, irta Reviczky Gyula. Reviczky az ifjabb költői nemzedéknek kétségkivül egyik legtehetségesebb tagja. Pár éve, hogy egyes költeményeivel a hazai szépirodalmi lapok hasábjain találkozunk s ma már elmondhatni, hogy irói működését érdekkel, figyelemmel kiséri a közönség. Reviczkyre a legszebb jövő vár. Müvei után felismerjük benne az önnálló költőiséget, párosulva gazdag képzelemmel. Gondolatai mély érzelmet rejtenek; eszméit szingazdagon s mindamellett összhangzóan s a szivhez szóló egyszerü hangokon fejezi ki. Kötetével bizonyára nem a könyvpiacz selejtes müveit fogom szaporitani, s meggyőződésem, hogy a közönség elismerésével fog találkozni. Ezért csak szolgálatot vélek tenni irodalmunknak, midőn ez ifju költő törekvése előtt az utat megnyitom, s őt a nagy közönség elé vezetem. Jelen müve, mely 1878. jan. 1-én fog megjelenni, eddig irt költeményeinek nagyobb részét fogja tartalmazni; 10 ivnyi terjedelmü, igen diszes kiállitással s előfizetési (aláirási) ára füzve 1 frt 20 kr, diszes kötésben 2 frt. Gyüjtők, minden 8 előfizető után, tiszteletpéldányban részesülnek, s az aláirási ivek legkésőbb deczember 15-ig alulirthoz küldendők be. Aigner Lajos kiadó (váczi utcza.)

A „Magyar Jogász" (és Curiai Értesitő) jogszaki és közigazgatási napilap, mindenekelőtt a magyarjogászi ügyvédi kar veszélyeztetett érdekeinek buzgó védője, a helytelen codificatio erélyes ellenese. Érzett hiányt pótol a jogszaki irodalomban, és főleg az ügyvédi osztályra s birákra nézve mutatkozik valóban nélkülözhetlennek, a mennyiben minden nap teljes kivonatát adja a „Budapesti Közlöny"-nek, közli a kir. táblán, a legfőbb itélőszéken és a semmitőszéken előadandó ügyeknek jegyzékét kifüggesztésük előtt, ugy a már elintézettek lajstromát az előadást követő napon, a miként történt eldöntés megjelölésével. Tájékoztató czikket, tartalmas hirrovat, a külföldi jogélet nevezetesebb mozzanatainak ismertetése, curiai döntvények, törvényszéki csarnok stb, képezik a „Magyar „Jogász" (és Curiai Értesitő) többi tartalmát. A lap előfizetési ára negyedévre 4 frt, félévre 7 frt 50 kr., egész évre 15 frt. Az előfizetési pénzek Budapest, Erzsébettér 14. szám alá küldendők.

A „Hasznos Mulattató" czimü ifjusági folyóiratot, a komoly törekvésü ifjuság figyelmébe ajánljuk. Napjainkban már nem szabad mellékes kérdésnek tekinteni, hogy olvas-e az ifjuság s ha igen, mi képezi szellemi táplálékát? Midőn a sajtó oly bóditást tett, a külföldi rémregény irodalom nálunk oly ijesztőleg felburjánzott, s a kölcsönkönyvtárak oly nagy mértékben terjesztik a ledér olvasmányokat, égetően szükséges az ifjuság számára gonddal szerkesztett, lelkiismeretesen megválogatott olvasmányokat nyujtani. Ezt teszi a „Hasznos Mulattató", mely nem gyermeklap, hanem a serdült ifjuság közlönye, de sőt nagy gonddal, hazánk legjelesebb irói által irott kitünő dolgozatait még felnőttek is élvezettel olvashatják. A felsőbb elemi osztályu növendékek, a polgári iskolák, közép tanodák, szakiskolák minden osztályu tanulói pedig nagy lelki örömet találnak a Hasznos Mulattató érdekes és komoly gondolkozásra utaló czikkeiben, örökszép költeményeiben. Szerkeszti és kiadja Dolinay Gyula. Megjelen havonként kétszer, tartalmas, diszes kiállitásu, szines boritékba foglalt füzetekben. Előfizetési ára félévre 2 frt negyedévre 1 frt, október hó elején uj lapszámozással uj folyam kezdődik. — Ajánljuk a szülők s az értelmes ifjuság pártoló részvétébe, ügyszintén a tanodai ifjusági könyvtárak vezetőinek figyelmébe. Könyvtárukban ezen folyiratnál méltóbban helyet semmi sem foglalhat el. Szerkesztőség és kiadóhivatal Ősz utcza 15. sz.

A „Lányok Lapja" Dolinay Gyula másik folyóirata szintén érdemes a pártolásra. Ezen lap a fejlettebb koru ifju hölgyeknek (tehát nem gyermekeknek) van szánva, és ezen körben már is nagybóditást tett. E lap lelkiismeretes gonddal, pedagógiai érzékkel megválogatott komolyabb irányu olvasmányok által igyekszik gyönyörködtetni a lelket, nemesiteni a szivet. A lapnak egy részét a gazdasszonykodási és háztartási rovat foglalja el, mit számos kitünő gazdasszony lát el tapasztalatai jegyzetekkel. E rovatból a világba lépő ifju nők sokat tanulhatnak. — A „Lányok Lapja" nagyon megérdemli a felkarolást s bizonynyal joggal megvárhatja, hogy a divatlapok és e névvel rendelt külföldi női lapok mellett, honleányaink asztalán neki is jusson egy szerény hely. Annyival inkább, mert gazdag tartalmához, elegans kiállitásához képest felette olcsó, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest Ősz-utcza 15. sz.

— Ezen változtatni nem lehet gyermekem.

— De ártatlanul!

— Isten is ártatlanul öletett meg gyermekem — szólt az atya vallásos hangon, az égben annál boldogabb leszek.

Az ifjú nő görcsösen szoritá atyját magához.

— Mit végeztél gyermekem birámnál? Nincs remény?

— Nincs, — viszonzá a lányka komoran. — Elmentem a nyomorultakhoz; térdemen csuszva csókoltam lábuk porát, de szivük ben nem volt irgalom. „A törvény szava szent' volt válaszuk. Oh atyám, ez emberekben nincs sziv, nincs lélek. — Hivatkoztam Istenre, boldogságukra, átkulcsoltam térdeiket, kértem őket mindenre, a mi szent és jó, hogy kegyelmezzenek, de azt mondák . . . .

— Nos folytasd, mit mondottak, szólj leányom?

— Azt mondották, gyilkos vagy s annak kegyelmezni nem szabad.

— Istenem! Istenem! sohajtott az apa.

— Gyilkos! — kiáltotta a lány megmérhetlen fájdalom hangján — gyilkos az, ki egy légynek sem ártott; gyilkos! azt hivém, ott kell megőrülnöm lábaik előtt.

— „De ő nem gyilkos — mondám nekik — ő ártatlan, esküszöm."

— „A tanuk ellene szólnak," viszonozták ők komoran.

— „Kik ezen tanuk? látni akarom őket — folytatám — hadd mondjam szemökbe, hogy hazudnak, hogy nyomorultak"

— Nos aztán mit tettek? — kérdezte az atya érdekkel.

— Behivták a tanukat, öt álarczos férfiut, és előttem ujra kihallgatták s megesküdtették. A vád ez: Ezelőtt három nappal a szent Lajos utcza szögletén gyilkosság hajtatott végre; s a segélykiáltásra többen szaladtak, de a gyilkos akkorra elillant; véletlenül azonban tőrét ott felejté. A tőrön a te neved volt irva! A gyanu annál borzasztóbb, mert esetleg te atyám azon utczából jövél ki. A többit tudod.

— Borzasztó, folytasd.

— „Ezek azon tanuk — kiáltottam — ezek a nyomorultak, kik nem merik arczaikat mutatni, mert félnek, hogy arczaikból kiolvasom hazugságaikat?"

— S mit tettek most?

— Kikergettek, atyám! oh hogy nem dördült meg az ég, és az Isten haragja nem csapta őket ott agyon.

— Nincs, nincs tehát menekvés, Isten! csak te látod ártatlanságomat!

— Megállj atyám, egy még van!

S a fiatal hölgy gyanusan nézett körül.

— Nincs itt senki, ki meghallhatna? Halld — és hangja mindinkább suttogóbbá lett. vagyonunkból ékszereimet nagyobbrészt megmenthettem. Henriknek megbizást adtam, veszteg esse meg az őröket s azután elmenekülünk innét. A város szélén kocsi vár ránk, azután ki ezen átkos börtönből, messze, hová nem ér el ezen gyilkosok keze. Ám legyen övék vagyonunk, csak te kedves jó atyám, te maradj nekünk. Bizzunk Istenben jó atyám. Két egész óráig veled leszek, addig, reményljünk és imádkozzunk, Henrik nem maradhat már soká.

— Gyermekem! rebegte az agg és csókokkal boritotta el leányát.

— Igen, igen! jó atyám. Csak te maradj nekem, Henrik mindkettőnkért fog dolgozni s mi még boldogok leszünk.

— Köszönöm kedves gyermekem jó szivednek tiszta szándokát, de látod ez nagyon veszélyes terv, a köztársaság emberei résen vannak. Ha elfognak, velem kell meghalnod.

— Oh mily boldog volnék akkor; de ne essél kétségbe, élni fogunk.

— Isten adjon jó sikert gyermekem.

— Amen! szólt a kedves lányka buzgón.

— Most pedig beszéljünk másról gyermekem. Nem tudtad kivenni az álarczon át, kik voltak nyomorult vádlóim?

— Nem tudhattam, álarczuk nagyon sürü volt, fel nem ismerhettem.

— De tudom én — szólt most egy hang az ajtóban s egy porkoláb lépett a megrémültek elé.

— Elvesztünk, de nem, hisz ez Henrik — sikolta a leányka a férfi nyakába borulva. Szólj, mi hirt hozasz?

Az ifjú búsan lecsüggeszté fejét.

— Semmi jót Laurám; az őrök, bár mennyire kértem őket, rá nem állnak, nem használ pénz, kérés, fenyegetés. E lelketlen nyomorultak féltik bőrüket. Végre ők kezdének fenyegetni.

— Úgy hát mindennek vége.

— Csakis a porkolábot sikerült ráven nem, hogy öltönyt cserélve vele, hozzátok félórára bejuthaték.

— Oh atyám akkor veled halok.

— Nem, gyermekem! te élni fogsz! Henrikért kérlek, könyörgök neked igérd meg, hogy élni fogsz.

— Igérem, oh de akkor borzasztó lesz bosszúm e nyomorultakon. Henrik szólj, kik ők?

— Engedd Laurám elölről kezdenem. Gyanitám, hogy borzasztó ármány a vád atyád ellen, s e bitangok, sejtem, maguk gyilkolták meg az elesettet, hogy igy a kedvező alkalmat használva, atyádat bevádolják s vagyonát maguk részére megszerezzék; azért, midőn a törvényteremből kijöttek, mindenütt nyomon követtem őket. A Tulleriák terén bérkocsiba szálltak. Én hasonlóképen s igy követtem őket a „Lajos király" szállodába, hol maguknak szobát nyittattak.

— Kik azon urak, kik előbb idejöttek álarczban? — kérdém a vendéglőst.

— „Nem ismerem őket uram!"

— „Hanyadik szobát bérlék?"

— „A tizennyolczadikat."

— „Nyissa ki a mellette valót."

A vendéglős meghajolt.

(Folytatása köv.)

Jókai Mór történelmi regénytárából „A Névtelen vár" III-ik füzete is megjelent Ezen Jankó ügyesen készitett képeivel kiadot regényt mint a szellemes iró, müveinek egyik legjelesbjét melegen ajánljuk a közönségnek.

Közgazdaság.

A földm. ipar és kereск. miniszterium a mezei egerek irtására következő utasitást adott ki 22,213 számu rendeletével:

A mezei egerek irtása czélszerüen: 1. kiszántás; 2. mérgezés; 3. kiöntözés által.

A kiszántás a következő módon történik: Az egerek által ellepett föld, amennyiben az czélszerüen, keresztül kasul felszántatván és felboronáltatván, az eke és fogás után két közönséges nyirfavesszőseprükkel ellátott egyén állittatik. — A kellő mélységü szántás által nem csak az egérnek fészkei legnagyobb részt szétdulatnak, de az egerek lyukaikból kiriasztva a talaj felszinére jönnek és igy az eke után járó egyének által a seprükkel könyedén agyonütthetnek, — a szántás által azonkivül a csatornázás módjára feldult altalaj is összenyomatván, az egereknek elrejtőzése is megnehezittetik. — Azon tapasztalatnál fogva, hogy az egerek egy része a szántásnál az ekevas által azonnal a talaj felszinére vettetik, egy másik része pedig oldalt löketve földdel borittatik s csak néhány másodperez multva jön a barazdába, czélszerü sőt szükséges az eke után rendelt két egyén egyikét közvetlenül a barazdába járatni.

A mérgezésre használtatik: I. Barita Carbonica méreg.

Minden egy font Barita Carbonciához két font liszt vegendő és összekeverendő, azután annyi vizzel kell higitani, mig gyurható tésztává lesz, azután elvékonyitva kocskára metélendő oly formán, hogy minden kocska egy szemer Barita Carbonicát tartalmazzon, ezen készletből minden egérlyukba egy kocska dobandó.

Előnye ezen egérirtószernek, hogy az ezen méreg által elpusztitott egerek lyukaikban maradnak és azokat felturás esetén bármely husevő állat minden veszedelem és baj nélkül megeheti; hátránya az, hogy drága.

II. Phosfor méreg.

Egy hosszukás teknőbe mindég tiz itczo meleg viz öntendő, melybe a phosfor darabonként belerakandó és azt addig kell egy lapos fakanállal keverni, mig a phosfor felolvad, és olajfolyékonyságü lesz; azután ezen folyadékba liszt keverendő és pedig akként, hogy egy font phosfor egy mázas lisztel keverettek. — Ha a fontemlitett folyadék egy mázas lisztet nem képes felvenni, ugy több viz öntendő hozzá, mig a liszt sodorható tésztává lesz.

A viz mennyiséget a liszt minősége szabályozza. Ezen tésztából apró kocskák, mintegy két szemer nagyságban formálandók és az egérlyukakba tendők.

Ez utóbbi mérgezés csak ott használható, hol semminemő állat nem jár; és nagymennyiségben előre készitení sem szabad, mert a léggel érintkezvén, hosszabb idő alatt oxidálódik és ezáltal ártalmatlanná válik az egerekre.

Ezen méreg jóval olcsóbb az előbbinél. Ezek szerint utakon és legelőkön, hol az állatok járnak, czélszerübba Barita Carbonica, vetésekben és oly területeken, hová állat nem hajtatik, czélszerübb a phosfor méreg.

Az utóbbi mérget netán megevett és elhullott varjuk, vércsék stb, elhasználása végetti összeszedése eltiltandó és a méreg kiszolgáltatása, nemkülönben annak felhasználása hatósági ellenőrzés mellett történendő.

A vizzel kiöntés mintegy mód az irtásra, mely irtásimód azonban szerfeletti fáradtó sok munkát igényelvén, csak kivételesebb esetekben alkalmazható.

A leirt irtási módozatok közöttt legczélszerübb a kiszántás, a mi az illető községekben egyszerre és az összes népség és vonós állatok alkalmazása mellett egy-egy dülőben tömegesen és rendszeresen eszközlendő, sikerre azonban csak is akkor számithatni, ha a munkálatok erély, kitartás és kérlelhetlen szigorral foganatosittatnak.

Piaczi-árak.

	B.-Gyarmat, nov. 12-én. (100 kilogramm)	Losonczon, nov. 2-án. (Hektoliter)
Tisztabúza	9 frt — — frt —.	7 frt 70 — 8 frt 40.
Rozs „	6 frt 55 — 6 frt 75.	4 frt 80 — 5 frt 5.
Árpa	5 frt 25 — frt —	4 frt 80 — 5 frt 30.
Zab	6 frt — — 6 frt 40.	2 frt 15 — 2 frt 35.
Kukoricza	6 frt 40	5 frt — — 5 frt 20.
Burgonya zsákja		1 frt 10.

Felelős szerkesztő

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

KESZTENBAUM SÁNDOR

esztergályos B.-Gyarmaton, Omazta-féle házban.

Ajánlja magát mindennemű esztergályos munkák elkészitésére csont-, fa- és mintákból.

Továbbá mindennemű javitások legjobban és jutányos áron végeztetnek.

3—2

FISCHER S.

elhelyező intézete Budapesten,

(Kígyó-utcza 2-ik szám alatt).

Elhelyez minden szakmában lévő *nevelőket* és *nevelőnőket*, *francia és angol* gyermekápolónőket, valamint játszótársakat *kösvetlen Schweizerkel*, társalgónőket, gazdasszonyokat, komornákat s házfelügyelőnőket; ugyszintén gazdatiszteket, ispánokat, s mindennemű férfiszemélyzetet.

Minden megbizás pontosan eszközöltetik, s bélyeggel ellátott vidéki levelekre azonnal válasz adatik.

4—3

Hirdetmény.

A b.-gyarmati Népbank részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint 826. és 827. számu részvények az igazgatóságnak f. évi októberhó 24-én tartott ülésében az alapszabályok értelmében hozott végzése folytán megsemmisittettek.

Az igazgatóság.

A szegedi országos kiállitáson érdeméremmel és a III-dik országos tüzoltó-gyülésen Aradon a nagy arany- és ezüst-éremmel kitüntetve.

BUDAPEST

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószer-gyára, harang- és ércz-öntődéje.

Ajánlja **szabadalmazott** uj szerkezetü **fecskendőit,** cséplőgépekhez szükségelt kis **gépfecskendőit** 60 forinttól feljebb, tüzoltó-egyletek **legénységi felszerelvényeit.** Vállalkozik **kutak, szivattyúk** és **harangok** készitésére,

jótállás mellett, a legjutányosabb árakon.

Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek sajátkészitményü és transatlantia szivattyús kutait, és gyárának vizvezetékek** teljes felszerelhetésére nagy figyelemmel külön felállitott vizmüvészeti osztályát.

Mintaszerelések, képes árlapok, kivánatra rendelkezésre állanak.

Fióktelep Erdély és Románia részére: KOLOZSVARTT, Belsőmonostor-utcza. (10—7)

Minden addigi világtárlaton halادás, jó izlés és versenyképességért első díjakkal jutalmazva.

Nyomatott a kiadó tulajdonos Kák László nál B.-Gyarmaton 1877.